

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clarissimi Viri Henr. Zoesii Amersfortii, In Academia
Lovaniensi I. V. D. Et Antecessoris Commentarius In Jus
Canonicum Universum, Sive Ad Decretales Epistolas
Gregorii IX. P. M.**

Zoesius, Hendrik

Coloniae Agrippinae, 1691

Titulus V. De Postulatione Prælatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62329)

oleo unguere, signare se signo Crucis, & simili-
 17 *can. Ecclesiasticarum distin. 2. * Prioribus*
 duobus generibus esse suam vim non est du-
 bium, ratione auctorum; unde Paulus, *State,*
inquit, & tenere traditiones, quas didicistis, sive
per sermonem, sive per litteras. 2. ad Thessal.
 2. Et 1. *ad Corinth. 11.* laudat eos, quod tradita
 à se præcepta teneant. Quantum ad tertium
 genus, eandem illis vim esse, quæ est decreto-
 rum & constitutionum, ex eo patet, quod ver-
 bo an scripto disposita antiquitus tradantur,
 nisi interfit: ut patet ex Lacedæmoniis, apud
 quos leges memoriæ mandabantur, & hac viâ
 ad posteros transibant, non minori obligatio-
 ne, quam leges Athenensium scripto manda-
 18 *tæ, sive scripto Inst. de iure nat. * Ut heretici*
 nostri temporis, dum traditionibus nihil
 deferunt, eas tanquam aniles nugas respuen-
 tes, in reprobum sensum dati videantur; cum
 hac viâ & ipsi Evangelio suam derogent fidem
 atque auctoritatem, & sacre Scripturæ con-
 vellant fundamentum: ut desuper structam
 molem collabi sit necesse. Quo respicit Ter-
 tullianus, *lib. 2. de Corona militis,* dum inquit:
Si legem postulas, scripturam nullam invenies,
traditio tibi præstabitur auctrix, consuetudo
confirmatrix, & fides observatrix. Et S. August.
Evangelio, inquit, non crederem, nisi me Eccle-
sia Catholica moveret auctoritas. Item S. Basili-
us à Gratiano d. can. Ecclesiasticarum citatus,
Si attenderimus, inquit, consuetudines Ecclesie,
non per scripturas à Patribus traditas, nihil
astimare, quantum religio detrimenti sit latur-
æ, insensè insipientibus liquèdò constabit. Et
 hodie docet experientia: neque enim potest
 per ipsam Scripturam constare, eam veram esse,
 non confictam, non suppositam; nam hoc
 foret in propria causa testem agere. Quod
 Spiritus sancti, qui errare non potest, dictami-
 ne se instrui, quæ sit vera Scriptura, persua-
 sum sibi habeant nostri temporis sectarii, est
 mera diaboli elusio: ut patet ex illorum opi-
 nionibus super intellectu sacre Scripturæ,
 quæ ita sunt discordes, etiam inter eos, qui
 eandem sectam sunt amplexi, ut ad concor-
 diam nequiquam queant revocari. Quas certè
 non est dicendus causare Spiritus sanctus,
 qui ubique unus, verus, constans, concordie
 & sanctitatis, nulquam discordie & impieta-

tis auctor, averfatur inconstantiam, quæ in-
 ter hereticos dominatur: inter quos in dies
 novæ opinioniones, novi intellectus super Scri-
 ptura sacra oboriuntur, & acceptantur, priori-
 bus rejectis. in eoque laboratur, non ut secun-
 dum Scripturam fides & actus formentur, sed
 Scriptura iis adapretur. Hinc rectè Nicolaus
 Papa dedecus abominabile dicit, traditiones
 ab Ecclesia receptas pati pro libitu semper er-
 rantium infringi, *can. Ridiculum dist. 12.* Vide
 plura de his apud Suarez *De legib. lib. 7. c. 3. n. 7.*
in fine & c. 4. n. 10. item in Defensione Fidei Ca-
tholicæ ad versus Anglicanæ sectæ errores lib. 1.
c. 9. n. 7. & seqq. & Bellarm. Contr. Tomo 1. de
Verbo Dei lib. 4.

TITULUS V.

De Postulatione Prælatorum.

SUMMARIUM.

1. Ratio ordinis; & objecta juris Canonici.
2. Magistratus Ecclesiasticus acquiritur per Postulationem, Electionem & Translationem.
3. De postulatione cur primo loco agatur, & cur inventa.
4. Postulatio quid an & concorditer fieri debeat.
5. Qui postulent, & de postulantiibus indignis.
6. Quis postulandus.
7. Postulandus eligi non potest.
8. Postulatio debet esse certa & certis verbis facta.
9. Electus & postulatus, adhibendo consensum, debet alteram viam eligere.
10. Postulatio est instruenda postulatione.
11. Postulantiibus an liceat variare.
12. Postulatio habito consensu postulati, est instruenda superiori.
13. Superior est summus Pont. exceptis dignitatibus inferioribus.
14. Postulatio admissa dat postulato jus administrationis.

Postis principiis juris Canonici, ejusque
 origines & auctoritate, de objecto illius vi-
 dendum. Quod hic triplex est, ut in iure ci-
 vili; Personæ scilicet, quibus jus redditur.
 Res, circa quas, & judicia per quæ redditur.
 Personæ merito primas tenent, cum, ut ait
 Imp. Inst. de iure nat. in fine ex I. C. l. 2. D. de
 statu hom. parum sit, jus nosse, si personæ, qua-
 rum

rum causa constitutum est, ignorentur. Ubi non incongrue primò proponuntur personæ, quæ tanquam ministri & executores juris, ipsum jus exequuntur, & invigilant ejus observationi: quales non tantum sunt illi, qui iudicis præfunt, litæsq; determinant, sed qui aliquo magistratu, aut dignitate, aut superioritate Ecclesiastica excellent. Pertinet iste magistratus hac in materia ad solos Clericos. * Acquiritur per Postulationem, Electionem, & Translationem; de quibus ordine deinceps agitur. Est & Nominatio, quæ posset concludi sub Electione: nam est designatio unius ad dignitatem, sive etiã plurimum personarum, ex quibus superior unum deligat, quem dignitati præponat: quale jus Principes aliqui in suis ditionibus sibi adrogant.

De Postulatione agitur primo loco, quòd sit via quasi præparatoria ad electionem: nam postulatione personæ admissa ad electionem ejus procedi potest; quæ tamen etiam omittitur, circumitus evitandi causa, quod censetur inclusa in ipsa postulatione, à qua per superiorem admissa non recedunt postulantes. Inventa est postulatio in subsidium electionis, ut qui per Canones eligi prohibentur, propter impedimentum Canonicum, quo tenentur, ex superioris gratia habeantur in Prælatum, Contingit enim nonnunquam aliquem, propter insignem eruditionem, prudentiam, aliasque animi dotes, regendæ Ecclesiæ maximè convenire; defectu tamen natalium, ætatis, alteriusve qualitatibus, eligi non posse.

Omissis itaque aliis acceptionibus, Postulatio hic est Capituli vel Collegii coram superiore facta petitio alicujus personæ in Prælatum, idoneæ quidem, sed cui obstat defectus Canonicus.

Addunt aliqui, Concors; unde queritur, An debeat fieri concorditer? Resp. Ita velle Glossi. in c. Cum omnes sup. tit. 2. de Constitut. Ab aliis duas partes collegii desiderari: at ex veriori & constantiori sententia sufficere à majori & saniori parte factam esse, nam cum electio taliter facta prævaleat, ut dicitur s. seq. quidni & postulatio? Ex rationis paritate: nisi contingat à minori parte aliquem esse electum; tunc enim à majori parte facta postulatio non alias prævalitura, quam si pro ea Net duplo major numerus. c. Scriptum 40. tit. seq.

de Elect. Cujus ratio est, quod electio niritur via ordinaria; postulatio verò extraordinaria, ideoque inferior habenda, nisi numero fulciatur: prævalebitque electio, ordinatio jure procedens, etiã nixa numero minori, propterea quod non facile ab ordinario modo recedatur, d. c. Scriptum s. quod si.

Si postulantium numerus duplo quidem major fuerit, postulatus tamen sit indignus, moribus, vita, doctrina, & aliis, neuter actus tenebit: non postulantium, quia postularunt indignum; non eligentium, quia eorum numerus tertiam Capituli partem non adæquat, nisi tamen scienter indignus ab aliis postulatus fuerit, d. c. 40. in fine, tunc enim privantur postulantes pro ea vice voto, & Capituli vis apud minorem partem refidet, quasi ad eam solam spectet electio, Abbas & Innoc. ad d. c. 40.

Postulant illi, quibus est jus eligendi, c. 1 in fm. h. t. Ubi controvertitur, An qui postulant indignum removeantur à postulando, aut eligendo? Resp. Esse, qui negent, quod hoc ipsum pœnæ causa, quæ non est laxanda, sed restringenda, sit inductam in eligentibus indignum. Nec facit secundum eos modo allegatum, ex textu d. cap. 40. in fine: nam hoc volunt esse speciale, propter concursum eligentium. Attamen verius est, pœnam istam concernere & postulantes indignum, per d. text. Cujus ratio tantum consistit in eo, quod indignum postularint non etiam in eo, quod concurrant eligentes: & colligitur id ipsum ex c. 1. in fine & c. 2. ubi Abbas num. 3. h. 2.

Postulatur ille, qui aliis moribus, doctrina, vita, probitate licet idoneus, defectum tamen habet Canonicum, per quem eligi nequit: ut quia non est sufficientis ætatis, non thori legitimi; non professus, si peratur, ut præsit professus; alterius loci Episcopus, c. Cum monasterium 13. c. Innocentius 20. inf. de elect. c. fm. h. t. * Ubi cavendum est, ne talis persona eligatur; quia per electionem istius committeretur virium, nihilque accederet juris electo, d. c. fm. cum quod est nullum non possit producere aliquem effectum. Postulando verò talem non peccatur, quia admissio postulationi committitur arbitrio superioris; ut nihil accedat juris postulato. In quo distinguitur postulatio ab electione: hæc enim jus dat electo,

electo, ut capaci. Unde est quod frustra postuletur, cum male petatur gratia, ubi est iustitiae debitum.

8 Cavendum etiam, ne sit postulatio incerta, cuius species aliquot à perniciofa curiositate inventas, quibus postulationi electio mixta facit eam incertam, proponit Pont. in *c. unico eod. in 6.* & edicto perpetuo eorum usum prohibet. Forma autem earum hæc est, *Eligo postulando, & postulo eligendo; aut Eligo postulandum, & postulo eligendum: Eligo & postulo, prout potest melius de jure valere.* Quas formulas ideo damnat Pont. quod contineant rem imperfectam, propter incertitudinem voluntatis; eum eligens consensum præsentem explicet, nullo præsupposito defectu electi: postulans verò non quæ certò consentiat, & in postulo defectum aut impedimentum fateatur. Unde fit, quod in uno eodemque actu committatur contrarietas, & ex ea ponatur incertitudo, actum penitus vitians; uti penitus nullus declaratur, *d. cap. unico in verb. irritum decernentes*: ad eò ut etiam effectum aliquem consequi nequeat ex subsequenti superioris confirmatione, propter regulam, quæ non patitur confirmari, quod est ab initio nullum, *Glossa in d. c. unico V. irritum*. Quod sibi impudentialiter procedentes, non servata debita & præscripta forma. Permittit tamen Pont. ut procedat ejusmodi postulatio in casu, quo probabiliter dubitatur, ob facti ignorantiam, an sit persona eligibilis, nec ne; ejusmodi aliquot exempla proponit *Glossa d. c. unico V. probabiliter*: causat enim iusta ignorantia actum sustineri, qui alias inutilis fuisset.

9 Debet autem electus & postularus taliter, adhibendo suum consensum, alteram viam eligere, *d. c. un. in fine*; ne vagando in incerto, contra juris prohibitionem, duplicem titulum sibi præfigere videatur, & ex duplici causa confirmationem expectare, quod jura non ferunt, *c. V. quis 25. De elect. in 6. l. Eum qui duobus 1. D. de acquir. hered.* Electa autem altera, non erit illi liber regressus ad omniam, sed via est interclusa, *d. c. in fine*, quia alias sibi contrariaretur.

10 Postulatione peracta ex plurium consensu, cum ea est insinuanda postulatione quam celsissimè, qui intra menssem exprimeret consen-

sum debet, nisi causa plus temporis tribuat. Ubi quaeri potest, an liceat variare postulantibus? R. Per solam postulationem nullum jus acquiri postulatione, sive quoad postulantes, qui non tam consentiunt, quam votum suum declarant; sive quoad postulatam, qui per Canones impeditur quid juris acquirere ad Prælaturam. Unde *c. 4. h. t.* dicitur demum præsecrata superiori postulatione variare inhibendum esse postulantibus; idque ne superiori illudatur, & iudicium ejus ex inferiorum arbitrio pendere videatur.

Post consensum postulati habitum postulatio superiori præsentanda. Cujus rei non is est effectus, ut quid juris det postulatio, nisi subsecuta approbatione: dependet enim ex superioris arbitrio, eam admitat, nec ne: nisi quod, uti jam dictum, per eam variare prohibeantur postulantes.

Cæterum hæc in re superior est, qui Canones & jura obstantia laxare, ac vinculum, quo obstringitur postularus, solvere potest, ut habilis efficiatur & eligi queat. Talis est Pont. tantum, si agatur super postulatione in Episcopum, qui alteri Ecclesie ut Episcopus præest: neque enim talis potest sine Romani Pont. auctoritate de una Ecclesia ad aliam migrare, ut dicitur inferius *ad tit. 7. de Translat. Episc.* Dispensat & is solus super ætate, & natalibus postulati, *Glossa in c. fin. inf. tit. 14. de Etate & qual. presb.* Quantum ad dignitates inferiores, si superior est ad eundem, quatenus defectum potest tollere.

Postmodò postulatio admittitur ad idem dat juris postulatione, quod confirmatio electo: neque enim postea electioni datur locus, ad evitandum circuitum, cum non possint postulantes à postulatione admissio recedere. Unde ut confirmato electo est data administratio, ita & postulatione.

TITULUS VI.

De Electione, & Electi potestate.

SUMMARIUM.

1. Electio quid sit.
2. Eligendi ius ad quos spectet.
3. In secularibus est penes Canonicos, puberes & sanae mentis.